

3. Родство по кумство

Кумството е друга форма на родство в родствената система на циганите. За него, както и за родството по сватовство, в специализираната научна литература има твърде малко сведения. Причините за по-слабия интерес към него може да се търсят в няколко посоки. На първо място, то не е характерно за всички групи в циганската общност. Разпространено е в повечето от груповите подразделения, които изповядват християнска религия, но не навсякъде този вид родство се възприема и почита еднакво. На следващо място, в една структура със силно изразен патриархален характер, където семейството и кръвните връзки са особено ценени, връзките, създадени чрез родството по кумство, остават малко по-слаби и с второстепенно значение. Предвид факта, че българската система на родство също е основана на принципите на патриархалността, а кумството заема важно място в нея, може да се предположи, че мястото на този родствен институт при циганите се предопределя преди всичко от самите етнокултурни особености на общността. В условията на постоянно движение и дисперсност за съхраняването ѝ като специфичен етнокултурен организъм в исторически план по-голяма роля е изиграла сплотеността на нейните членове посредством устойчивите кръвнородствени връзки. Вероятно поради тази причина кръвното родство е по-ценено в сравнение с родството по кумство.

Независимо че не е така силно изразено, кумството все пак има своето място в системата на родство при голяма част от циганските групови обединения. Както и при българите, то се основава на взаимодействието между две групи, които влизат в родствени взаимоотношения чрез утвърдени и прилагани от тях обредни действия. Според нормите на българското обичайно право и каноните на източното православие тази родствена връзка е екзогамна, което предполага забрана за брачни съюзи не само между непосредствените субекти, но и между техните родственици. Важна особеност на този вид родство при българите е необратимият му характер, който не позволява да се разменят местата и съответно функциите между двете страни. Винаги тези, които извършват обредните действия, са в групата на кумовете – кум, кума, кръстник, кръстница, а другите,